

Περιεχόμενα

1. ΟΔΗΓΟΣ ΟΛΑ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΑΓΙΔΕΣ ΓΙΑ... ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ 25/02/2023 σελ.32,33
2. ΣΕ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΔΙΕΞΟΔΟ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ 25/02/2023 σελ.2

Χρήμα

Οδηγός: Όλα τα μυστικά και οι «παγί

Κάθε μεταβίβαση περιουσιακού στοιχείου είναι αφορολόγητη για ποσά έως 800.000 €

Φωτιά έχουν πάρει τους τελευταίους μήνες οι γονικές παροχές, αλλά και οι δωρεές, μετά την αλλαγή του νόμου κατά τον οποίο επιτρέπεται η μεταβίβαση κινήτων και ακινήτων.

Οι φορολογούμενοι θα πρέπει να γνωρίζουν ότι κάθε μεταβίβαση περιουσιακού στοιχείου ως παροχή ή δωρεά από γονείς σε παιδιά, παιδιά στους γονείς ή τα εγγόνια είναι αφορολόγητη για ποσά έως 800.000 ευρώ. Οι αφορολόγητες γονικές παροχές έως 800.000 ευρώ αφορούν ακίνητα, μετρητά, τραπεζικούς λογαριασμούς, μετοχές, ομόλογα κλπ.

Ωστόσο, οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στις δηλώσεις δωρεάς και γονικής παροχής, καθώς κρύβονται πολλές «παγίδες» που πρέπει να αποφεύγονται.

Από την 1/1/2023 η υποβολή των δηλώσεων είναι υποχρεωτική στην πλατφόρμα myProperty

Σύμφωνα με την ΑΑΔΕ, οι αρχικές δηλώσεις δωρεάς/γονικής παροχής για κινητά περιουσιακά στοιχεία και οι δηλώσεις δωρεάς/γονικής παροχής χρημάτων υποβάλλονται ηλεκτρονικά, εφόσον δεν συντάσσεται συμβόλαιο, με τη χρήση των προσωπικών κωδικών πρόσβασης myAADE των συμβαλλομένων.

Ως γνωστόν, από 1ης Ιανουαρίου 2023 οι φορολογούμενοι υποχρεούνται να υποβάλλουν ηλεκτρονικά, μέσω της πλατφόρμας myProperty, τις δηλώσεις φόρου δωρεάς και γονικής παροχής κινήτων περιουσιακών στοιχείων και χρημάτων.

Ειδικότερα, για τις χρηματικές δωρεές από τους γονείς στα παιδιά και τα εγγόνια με μεταφορά χρηματικών ποσών μέσω τραπεζικών λογαριασμών ή κατάθεση τραπεζικής επιταγής προβλέγεται απαλλαγή από την υποχρέωση επίσημης δικαιολογητικής που αποδεικνύουν την τραπεζική συναλλαγή με την ηλεκτρονική δήλωση.

ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ μπορούν να ενημερωθούν για τα μυστικά και τις «παγίδες» μέσω του οδηγού της ΑΑΔΕ για τις δηλώσεις γονικών παροχών - δωρεών.

1 Ποιο είδος δήλωσης φόρου δωρεάς/γονικής παροχής και γονικής παροχής/δωρεάς χρημάτων υποβάλλεται ηλεκτρονικά;

Ηλεκτρονικά υποβάλλονται οι αρχικές δηλώσεις δωρεάς/γονικής παροχής για κινητά περιουσιακά στοιχεία και οι δηλώσεις δωρεάς/γονικής παροχής χρημάτων, εφόσον δεν συντάσσεται συμβόλαιο, με τη χρήση των προσωπικών κωδικών πρόσβασης myAADE των συμβαλλομένων.

2 Ποιο είδος δήλωσης φόρου δωρεάς/γονικής παροχής και δωρεάς/γονικής παροχής χρημάτων δεν υποβάλλεται ηλεκτρονικά;

Εξακολουθούν να υποβάλλονται σε έντυπη μορφή, είτε μέσω της εφαρμογής «Τα αιτήματά μου», σύμφωνα με την Α.1054/2022 (ΦΕΚ 2154/τΒ'/2020) απόφαση Διοικητή της ΑΑΔΕ, είτε σύμφωνα με την Α.1137/2020 (Β' 2423) απόφαση διοικητή ενδεικτικά: οι τροποποιητικές δηλώσεις, οι δηλώσεις με αίτημα αναβολής φορολογίας, οι δηλώσεις με αντικείμενο κινητά κάθε είδους ή μετρητά, για τα οποία ο φορολογούμενος παρέχει ασφάλεια ή εγγυητική επιστολή τράπεζας, προκειμένου να βεβαιωθεί ο φόρος σε δόσεις, οι δηλώσεις φόρου δωρεάς ή γονικής παροχής χρημάτων οι οποίες απαλλάσσονται από τον αντίστοιχο φόρο και οι δηλώσεις δωρεάς χρημάτων στα πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 25 του κώδικα (για δωρεές από 1/1/2023).

3 Ποια είναι η διαφορά της δήλωσης φόρου δωρεάς/γονικής παροχής κινήτων από τη δήλωση δωρεάς/γονικής παροχής χρημάτων;

Όταν επιλέγεται δήλωση φόρου δωρεάς/γονικής παροχής, το αντικείμενο φορολογίας είναι κινητά περιουσιακά στοιχεία, χρηματικά ποσά μέσω IBAN στους δικαιούχους της Α' κατηγορίας, ενώ όταν επιλέγεται δήλωση φόρου δωρεάς/γονικής παροχής χρημάτων, το αντικείμενο φορολογίας είναι μόνο χρηματικά ποσά με αυτοτελή φορολόγηση 10%, 20%, 40%, ανάλογα με τον βαθμό συγγένειας.

15 ερωτήσεις - απαντήσεις που θα πρέ

4 Πώς μπορεί να εισέλθει στην εφαρμογή κάθε δωρητής/γονέας ή δωρεοδόχος/τέκνο για να συμπληρώσει τη δήλωση φόρου δωρεάς/γονικής παροχής και δωρεάς/γονικής παροχής χρημάτων;

Στην εφαρμογή myProperty μπορεί να εισέλθει ο συμβαλλόμενος, εφόσον είναι πιστοποιημένος χρήστης, χρησιμοποιώντας τους κωδικούς πρόσβασης myAADE (user name & password), επιλέγοντας από το μενού «Αρχική Σελίδα - Εφαρμογές - Πολίτες - Δήλωση Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτων» του πληροφοριακού συστήματος της ΑΑΔΕ. Αφού εισέλθει στην εφαρμογή, επιλέγει την καρτέλα «Νέα Δήλωση» και στη συνέχεια επιλέγει το είδος δήλωσης που επιθυμεί να υποβάλει (Δήλωση Φόρου Γον. Παροχής, Δήλωση Φόρου Δωρεάς, Δήλωση Φόρου Γονικής Παροχής Χρημάτων, Δήλωση Φόρου Δωρεάς χρημάτων). Στο είδος συναλλαγής εμφανίζεται αυτόματα «κινήτων» ή «κρηματά», αντίστοιχα, και δήλω-

ση με συμβόλαιο «Οχι». Επιλέγεται η ιδιότητα αυτού που συμπληρώνει τη δήλωση ανάλογα με το είδος της δήλωσης που έχει επιλεγεί. Σε δήλωση γονικής παροχής ως παρέχων γονέας ή τέκνο, ενώ σε δήλωση δωρεάς ως δωρητής ή δωρεοδόχος.

5 Πώς μπορεί να εισέλθει στην εφαρμογή το νομίμως εξουσιοδοτημένο πρόσωπο του δωρητή/δωρεοδόχου Ν.Π. για να συμπληρώσει τη δήλωση φόρου δωρεάς και δωρεάς χρημάτων;

Στην ηλεκτρονική εφαρμογή myPROPERTY μπορεί να εισέλθει το νομίμως εξουσιοδοτημένο πρόσωπο του δωρητή/δωρεοδόχου Ν.Π., εφόσον είναι πιστοποιημένος χρήστης, χρησιμοποιώντας τους προσωπικούς του κωδικούς πρόσβασης myAADE (user name & password), επιλέγοντας από το μενού «Αρχική Σελίδα - Εφαρμογές - Πολίτες - Δήλωση Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτων, Δωρεάς, Γονικής Παροχής και Κληρονομιάς» του πλη-

ροφοριακού συστήματος της ΑΑΔΕ. Αφού εισέλθει στην εφαρμογή, επιλέγει την καρτέλα «Νέα Δήλωση» και στη συνέχεια επιλέγει το είδος δήλωσης που θέλει να υποβάλει (Δήλωση Φόρου Δωρεάς, Δήλωση Φόρου Δωρεάς Χρημάτων). Στο είδος συναλλαγής εμφανίζεται αυτόματα «κινήτων» ή «κρηματά», αντίστοιχα, και δήλωση με συμβόλαιο «Οχι». Επιλέγεται η ιδιότητα αυτού που συμπληρώνει τη δήλωση, δηλαδή νόμιμος εκπρόσωπος δωρητή-νομικού προσώπου ή νόμιμος εκπρόσωπος δωρεοδόχου-νομικού προσώπου, που είναι εξουσιοδοτημένος.

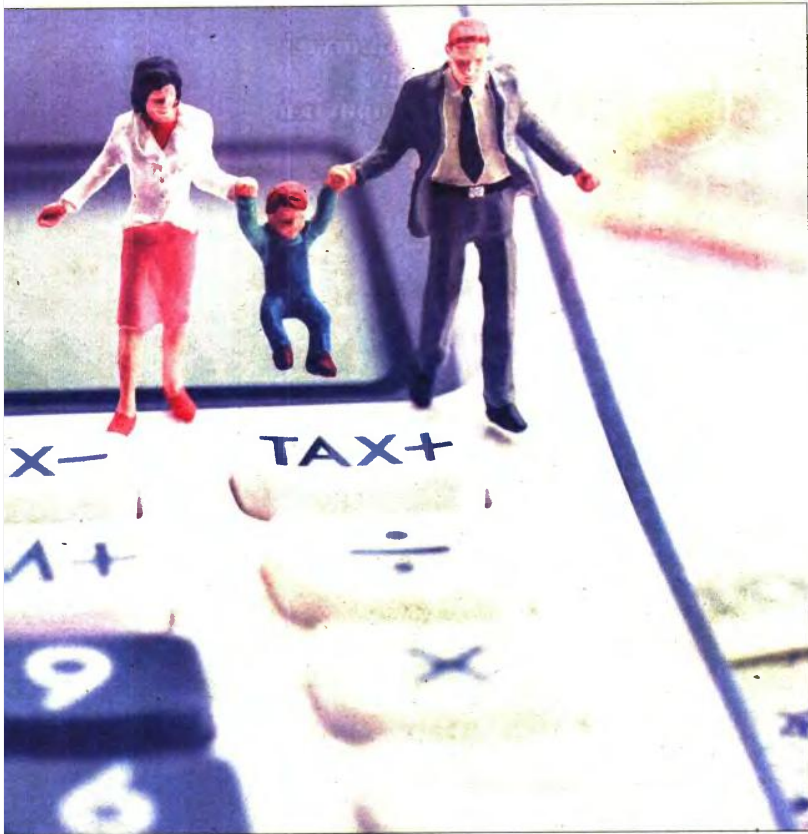
6 Πού και πώς υποβάλλονται οι τροποποιητικές δηλώσεις φόρου δωρεάς - γονικής παροχής;

Αρχικά θα υποβάλλονται χειρόγραφα στην αρμόδια ΔΟΥ στην οποία υποβλήθηκε η αρχική δήλωση φόρου δωρεάς - γονικής παροχής. Σε επόμενες εκδόσεις της εφαρμογής προβλέπεται η υλοποίηση αντίστοιχης εφαρμογής ηλεκτρο-

Χρήμα

«δες» για δωρεές και γονικές παροχές!

Πει να γνωρίζουν οι φορολογούμενοι

νικής υποβολής τροποποιητικής δήλωσης φόρου δωρεάς - γονικής παροχής.

7 Πόσα κινητά μπορούν να περιληφθούν σε μία δήλωση στην εφαρμογή;

Στην εφαρμογή μπορούν να καταχωριστούν πολλά κινητά περιουσιακά στοιχεία, στην ίδια δήλωση, με την προϋπόθεση ότι όλα έχουν την ίδια ημερομηνία παράδοσης. Διαιρητικά, θα υποβάλλονται περισσότερες δηλώσεις. Στην περίπτωση των χρηματικών συναλλαγών που πραγματοποιούνται την ίδια ημερομηνία, οι σχετικές κινήσεις/συναλλαγές καταχωρίζονται στη δήλωση μεμονωμένα ανά κίνηση και όχι συγκεντρωτικά.

8 Σε πόσες μέρες από την υποβολή της δήλωσης πρέπει να γίνει αποδοχή/υποβολή της δήλωσης από τον άλλο συμβαλλόμενο;

Δεν υπάρχει προθεσμία, αλλά η αποδοχή/υποβολή πρέπει να γίνει εντός των προθεσμιών που προβλέπονται από τις διατάξεις του Ν. 2961/2001.

Αν η αποδοχή γίνει πέραν των προθεσμιών που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, επιβάλλεται πρόστιμο του άρθρου 54.Ν4174/2013.

9 Σε πόσες δόσεις καταβάλλεται ο φόρος δωρεάς - γονικής παροχής κινητών/χρημάτων;

Ο φόρος δωρεάς - γονικής παροχής έπειτα από υποβολή δήλωσης:

■ Εάν διασφαλίζεται η εισπραξη, καταβάλλεται σε έως 12 ίσες διμηνιαίες δόσεις (ή έως 24, εφόσον πρόκειται για αντίλοκο υπόκρεο), καθεμία από τις οποίες δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 500 ευρώ (πλην της τελευταίας), από τις οποίες η μεν πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου από τη βεβαίωση/έκδοση της πράξης μήνα και οι επόμενες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των διμήνων που ακολουθούν. Εάν ο υπόκρεος καταβάλει το σύνολο του φόρου μέσα στην προθεσμία καταβολής της πρώτης διμηνιαίας δόσης, έχει δικαίωμα έκπτωσης κατά πο-

σοστό 5%. Εάν ο φόρος που θα προκύψει είναι μικρότερος των 500 ευρώ, το ποσό καταβάλλεται εφάπαξ και χωρίς έκπτωση.

■ Εάν η καταβολή του φόρου δεν διασφαλίζεται, ο φόρος βεβαιώνεται σε μία δόση και καταβάλλεται εντός τριών ημερών από τη βεβαίωση, η δε καταβολή του βεβαιώνεται με την έκδοση αποδεικτικού καταβολής.

10 Πώς και πού εξοφλείται ο φόρος δωρεάς - γονικής παροχής;

Μετά την έγκριση/υποβολή της δήλωσης, εκδίδονται από την εφαρμογή η Πράξη Προσδιορισμού του φόρου, όπου προβλέπεται, και η Ταυτότητα Οφειλής, ενώ εμφανίζονται και οι οφειλές των δόσεων που έχουν υπολογιστεί. Η πληρωμή του φόρου δωρεάς - γονικής παροχής γίνεται μέσω τραπεζής με τους αποδεκτούς τρόπους πληρωμής βεβαιωμένων οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση (web banking, κρεωστικές κάρτες ή από την προσωποποιημένη πληροφόρηση στην εφαρμογή myAADE με κρεωστική κάρ-

τα ή prepaid card και όχι με χρήση πιστωτικής κάρτας, καθώς και μέσω IRIS, στη σελίδα «Οφειλές εκτός ρύθμισης και πληρωμή»).

11 Τι επιβαρύνσεις υπάρχουν σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής του φόρου;

Αν οποιοδήποτε ποσό φόρου δεν καταβληθεί εντός της προβλεπόμενης νόμιμης προθεσμίας καταβολής, ο φορολογούμενος υποχρεούται να καταβάλει τον ανάλογο τόκο εκ-

θμει να πληρώσει σε δόσεις;

Για τις δηλώσεις που υποβάλλονται με αντικείμενο κινήματα κάθε είδους ή μετρητά, για τα οποία δεν διασφαλίζεται η πληρωμή του φόρου από την περιουσία του υπόκρεου δωροεδόχου/τέκνου (με την προϋπόθεση ότι ο δωροεδόχος δεν επιθυμεί την υποβολή της δήλωσης ηλεκτρονικά και τη βεβαίωση του φόρου με εφάπαξ καταβολή), ο δωροεδόχος μπορεί να παράσχει στη ΔΟΥ ασφάλεια ή εγγυητική επιστολή τράπεζας, προκειμένου να βεβαιωθεί ο φόρος σε δόσεις. Σε αυτές τις περιπτώσεις η δή-

Στην εφαρμογή μπορεί να εισέλθει ο συμβαλλόμενος, εφόσον είναι πιστοποιημένος, κάνοντας χρήση των κωδικών πρόσβασης myAADE

λωση υποβάλλεται σε έντυπη μορφή σύμφωνα με την Α.1137/2020 (Β'2423) απόφαση διοικητική ΑΑΔΕ, καθώς και μέσω της εφαρμογής «Τα αιτήματά μου», σύμφωνα με την Α.1054/2022 (Β'2154) απόφαση διοικητική.

12 Ποια δικαιολογητικά-έγγραφα επισυνάπτονται στην εφαρμογή;

Όλα τα κατά περίπτωση απαιτούμενα-προβλεπόμενα δικαιολογητικά.

13 Τι επιλογές υπάρχουν για διόρθωση ρίπας δήλωσης;

Όταν η δήλωση είναι σε κατάσταση προσωρινής αποθήκευσης:

■ Μπορεί να πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε διόρθωση, π.χ. για αλλαγή της περιγραφής του κινητού.

■ Όταν η δήλωση είναι οριστικοποιημένη (από τον Ιο συμβαλλόμενο):

■ Θα πρέπει, πριν ο δεύτερος συμβαλλόμενος υποβάλει τη δήλωση, ο αρχικός χρήστης να επιλέξει «Προσωρινή Αποθήκευση» προκειμένου να μπορεί να τη διαχειριστεί εκ νέου. Υποβάλλεται εκ νέου η δήλωση προς τον άλλο συμβαλλόμενο για υποβολή ή μη υποβολή.

■ Όταν η δήλωση είναι υποβληθείσα (και από τους δύο συμβαλλόμενους): Θα πρέπει να υποβληθεί νέα χειρόγραφη τροποποιητική δήλωση στη ΔΟΥ.

14 Πώς υποβάλλεται δήλωση φόρου δωρεάς/γονικής παροχής και δωρεάς/γονικής παροχής χρημάτων όταν δεν διασφαλίζεται η πληρωμή του φόρου και ο δωροεδόχος επι-

15 Έπειτα από υποβολή δήλωσης από το myProperty, υποβάλλεται δήλωση φόρου δωρεάς/γονικής παροχής χειρόγραφα στη ΔΟΥ. Πού θα υποβληθεί η επόμενη ή οι επόμενες δηλώσεις φόρου δωρεάς/γονικής παροχής;

Εφόσον για το ίδιο ζευγάρι Δωρητή/Γονέα-Δωροεδόχου/Τέκνου έχει υποβληθεί δήλωση ηλεκτρονικά στην εφαρμογή myPROPERTY και έχει υποβληθεί μεταγενέστερα χειρόγραφη (τροποποιητική) δήλωση δωρεάς/γονικής παροχής στη ΔΟΥ, δεν μπορεί υποβληθεί επόμενη δήλωση δωρεάς/γονικής παροχής μέσω της εφαρμογής. Μετά τη δήλωση που υποβλήθηκε χειρόγραφα στην αρμόδια ΔΟΥ, όλες οι επόμενες δηλώσεις δωρεάς/γονικής παροχής πρέπει να υποβληθούν, επίσης χειρόγραφα, στη ΔΟΥ.

Στις περιπτώσεις δήλωσης φόρου δωρεάς/γονικής παροχής χρημάτων με αυτοτελή φορολόγηση 10%, 20%, 40%, αν έχει υποβληθεί δήλωση ηλεκτρονικά στην εφαρμογή myProperty και έχει υποβληθεί μεταγενέστερα χειρόγραφη (τροποποιητική) δήλωση δωρεάς/γονικής παροχής στη ΔΟΥ, μπορεί υποβληθεί επόμενη δήλωση δωρεάς/γονικής παροχής μέσω της εφαρμογής επειδή δεν υπάρχει συνυπολογισμός με προγενέστερες δωρεές/γονικές παροχές.

Σε δημογραφικό αδιέξοδο το ασφαλιστικό

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Ακρως αναγκαία και απόλυτα καθοριστική για το μέλλον της Ελλάδας θεωρείται η λήψη άμεσων μέτρων αύξησης των γεννήσεων, καθώς τα στοιχεία δείχνουν πως ένας άνθρωπος ανά 14 λεπτά... σβήνει από τον πληθυσμιακό μας πίνακα, με αποτέλεσμα η Ελλάδα να είναι μία από τις πλέον γηρασμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με δραματικές συνέπειες στην οικονομική ανάπτυξη και κατά συνέπεια στο ασφαλιστικό σύστημα. Κάθε μέρα, από την αρχή του χρόνου, ο πληθυσμός μειώνεται κατά 104 άτομα. Το «πληθυσμιακό ρολόι» της Ελλάδας δείχνει πως σε ημερήσια βάση δηλώνονται 208 γεννήσεις, 326 θάνατοι και 14 εισροές μεταναστών.

Έτσι, ο πληθυσμός της χώρας εκτιμάται σε 10.355.257, με τους ειδικούς να κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου. Οι δημογραφικές προβολές της Eurostat (EuroPop 2019) δείχνουν πως ο πληθυσμός της χώρας μας θα μειωθεί σε 8,6 εκατομμύρια το 2070.

Παράλληλα, ο δείκτης γήρανσης του πληθυσμού από 35,1% το 2022 θα αυξηθεί σε 59,9% το 2070. Με βάση αυτές τις δημογραφικές προβολές η Ε.Ε. έχει εκτιμήσει (Ageing Working Group 2021) ότι η συνταξιοδοτική δαπάνη στη χώρα μας ως ποσοστό του ΑΕΠ θα μειωθεί από 15,6% το 2020 σε 11,9% το 2070 (μέσος όρος Ευρωζώνης από 12,1% το 2022 σε 12,1% του ΑΕΠ το 2070).

Σε αυτή τη μελέτη έχει λη-

Ο δείκτης γήρανσης του πληθυσμού από 35,1% το 2022 θα αυξηθεί σε 59,9% το 2070. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Eurostat ο πληθυσμός της χώρας μας θα μειωθεί σε 8,6 εκατομμύρια το 2070.

Ο πληθυσμός της χώρας μειώνεται κάθε μέρα κατά 104 άτομα.

φθει υπόψη ως υπόθεση εργασίας ότι ο δείκτης γεννητικότητας (TRF), από 1,32 παιδιά ανά γυναίκα σε ηλικία αναπαραγωγής το 2021 θα αυξηθεί σε 1,39 παιδιά το 2030, σε 1,43 παιδιά μέχρι το 2040, 1,47 παιδιά μέχρι το 2050, 1,50 παιδιά μέχρι το 2060 και 1,54 παιδιά

μέχρι το 2070. Σε αυτό το δημογραφικό περιβάλλον, θεωρεί ως υπόθεση εργασίας ότι οι μισθοί θα αυξηθούν σύμφωνα με τη μέση μακροχρόνια ετήσια μεταβολή του ΑΕΠ (1,2%) την περίοδο 2020-2070. Επίσης, το εργατικό δυναμικό από 4,660 εκατ. άτομα το 2022 θα μειωθεί σε 3,5 εκατ. άτομα το 2070 και αντίστοιχα οι απασχολούμενοι από 4,1 εκατ. το 2022 θα μειωθούν σε 3,3 εκατ. απασχολούμενους το 2070.

Σύμφωνα με τον ομότιμο καθηγητή του Παντείου Πανεπιστημίου Σάββα Ρομπόλη, η

αναγκαιότητα ενός άμεσου και συντονισμένου σχεδιασμού και υλοποίησης οικονομικών, κοινωνικών και δημογραφικών πολιτικών αύξησης των γεννήσεων φαντάζει αδήριτη. Μάλιστα, ο κ. Ρομπόλης σε συνεργασία με τον δρ. του Παντείου Πανεπιστημίου Βασίλη Μπέτσου έχουν εκπονήσει μελέτη, σύμφωνα με την οποία εάν μόνο ο ολικός δείκτης γονιμότητας αυξηθεί από 1,32 παιδιά ανά γυναίκα το 2021 σε 1,5 παιδιά μέχρι το 2030 και φθάσει το 1,7 ανά γυναίκα σε ηλικία αναπαραγωγής μέχρι το 2040 και μετά διατηρηθεί κατά μέσο όρο σταθερός σε αυτό το επίπεδο μέχρι το 2070, τότε ο πληθυσμός της χώρας μας το 2070 θα είναι 9,5 εκατ. άτομα και όχι 8,6 εκατ. Σε μια τέτοια περίπτωση ο δείκτης γήρανσης θα περιοριστεί από 59,9% σε 54,2% μέχρι το 2070.

Η παραγωγικότητα της εργασίας θα αυξηθεί, με αποτέλεσμα να δώσει ώθηση στον μέσο ετήσιο μακροχρόνιο ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ κατά 0,3 ποσοστιαίες μονάδες, δηλαδή από 1,2% σε 1,5%. Επίσης, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των δύο ειδικών, το εργατικό δυναμικό θα αυξηθεί από 3,5 εκατ. σε 3,9 εκατ. άτομα το 2021 και οι απασχολούμενοι από 3,3 εκατ. σε 3,650 εκατ. άτομα. Σε μια τέτοια προοπτική, επισημαίνουν μιλώντας στην «Κ» οι δύο επιστήμονες, η συνταξιοδοτική δαπάνη ως ποσοστό του ΑΕΠ, δηλαδή ο δείκτης βιωσιμότητας του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, θα μειωθεί το 2070 σε 10,7% από 11,9% του ΑΕΠ.